

NEDJELJKO MIHANOVIĆ (1930.–2022.)

Kao što je veći dio svojega radnog vijeka proživio samozatajno, uranjajući u pjesnički svijet klasika hrvatske književnosti 20. stoljeća, Nedjeljko Mihanović u tišini je 28. siječnja 2022. godine napustio svijet.

Nedjeljko Mihanović bio je ugledan povjesničar hrvatske književnosti koji je njegovao osobit interes za hrvatsko pjesništvo. Napisao je niz monografija o hrvatskim pjesnicima, uredio i predgovorima popratio na desetke izabranih i sabranih djela hrvatskih autora, pretežito iz razdoblja novije hrvatske književnosti.

Mihanović je rođen 16. veljače 1930. godine u Sitnom Donjem, pokraj Splita. U Splitu je završio Klasičnu gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu upisuje studij romanistike i slavistike 1954. godine. Odabir tih studijskih grupa uvelike je utjecao na kasniji odabir njegovih književnih tema koje su velikim dijelom ipak bile vezane uz pjesničke opuse mediteransko-jadranskoga areala. Jedna od njegovih velikih “jadranskih tema” bio je pjesnik Vladimir Nazor. Godine 1975. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu doktorirao je tezom “Lirika Vladimira Nazora”. Od 1958., kada je zaposlen kao asistent u Institutu za književnost današnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a kasnije upravitelj Odsjeka za književnost u Zavodu za književnost i teatrologiju HAZU, filigranski se bavio uređivanjem i priređivanjem najčešće izabranih djela hrvatskih književnika. Izdvojit ćemo samo neke autore – Fran Mažuranić, August Harambašić, Ladislav Vukelić, Andrija Palmović, Rikard Jorgovanić, Franjo Marković, Vjekoslav Majer, Grigor Vitez, Grgur Karlovčan, Mihovil Pavlek Miškina, Ilija Jakovljević, Nikola Milićević, Josip Pupačić, Branislav Zeljković, Nikola Pulić, Saša Vereš, Vojislav Kuzmanović, Stanko Juriša, Zlatko Tomičić, Vladimir Nazor, Izidor Poljak, Đuro Sudeta, Jeronim Korner, Lucijan Kordić, Rajmund Kupareo i dr.

Priredio je i sabrana djela hrvatskih pjesničkih bardova – Tina Ujevića (1963.–1967.), Antuna Gustava Matoša (1973.), Vladimira Nazora (1977.), Antuna Branka Šimića (1988. i 1998.) te Vjekoslava Majera (1978.).

Uz predan znanstveni rad Nedjeljko Mihanović sedamdesetih godina prošloga stoljeća pisao je i scenarije za dokumentarne filmove o Vladimiru Nazoru, Vjekoslavu Majeru, Antunu Mihanoviću, Antunu Gustavu Matošu, Ivani Brlić-Mažuranić i Augustu Cesarcu. Priredio je i petnaestak memorijalnih književnih izložbi: “Julije Benešić i Hrvatsko narodno kazalište” (1960.), “Komemorativna izložba ‘književnici borci’” (1961.), “Ivan Mažuranić” (1965.), “Ivana Brlić-Mažuranić” (1971.), “Vladimir Nazor” (1972.), “Sándor Petöfi” (1973.), “Miroslav Krleža” (1973.), “Tin Ujević” (1975.), “Ivan Goran Kovačić” (1975.), “Dobriša Cesarić” (1977.), “Josip Pupačić”

(1978.), “Dragutin Tadijanović” (1980.), “Život i djelo Antuna Gustava Matoša” (1983.), “Julije Benešić” (1983.) i “Jure Kaštelan” (1990.).

Trajni zalag povijesti hrvatske književnosti Nedjeljko Mihanović ostavio je u svojim vrijednim monografijama o hrvatskim književnicima, hrvatskoj književnoj problematici i metodologiji. Izdvajamo njegova važnija djela – *Poezija Stanka Vraza* (1971.), *Pjesničko djelo Vladimira Nazora* (1976.), *Portreti i eseji o hrvatskim piscima* (1981.), *Oblikotvornost i smisao* (1987.), *Mjera i vrijednost* (1989.), *Govor umjetnosti* (1992.), *Poljički Parnas I.* (2005.) i *Poljički Parnas II. Poljička čitanka* (2009.), *Tajanstvenost umjetničke riječi* (2007.) i dr.

Devedesetih se godina Nedjeljko Mihanović tijekom iznimno teškoga ratnog razdoblja priključio političkom životu. Uz niz visokih političkih zaduženja, neko je vrijeme bio i predsjednik Hrvatskoga sabora. Dakle, obnašao je istu dužnost kao i njegova najomiljenija književna tema – Vladimir Nazor.

Nedjeljko Mihanović u povijesti hrvatske književnosti ostat će upamćen po iznimno vrijednim uredničkim projektima, vrsnim književnim uvidima, plastičnom i živopisnom stilu te eruditskoj širini kojom je pristupao čitanju opusa hrvatskih književnih velikana. Njegova je velika zasluga i u činjenici što je nakon demokratskih promjena uspio revitalizirati niz imena hrvatske književnosti koja su zbog ideoloških razloga desetljećima bila anatemizirana (osobito predstavnike hrvatske katoličke moderne). Njegov odnos prema kulturnom pejzažu iz kojega je ponikao, a koji je danas i mjesto njegova posljednjeg počivališta, tzv. Poljička republika, primjer je odanosti zavičaju po mjeri velike humanističke misli. Stoga i njemu samom danas pripada zaslužno mjesto na *poljičkom Parnasu*.

Sanja Knežević